

Salvador Cardús

Que hi ha algú al centre polític?

Hi ha un espai polític de centre moderat ampli, a Catalunya? Vull dir, ¿hi ha a Catalunya una majoria de ciutadans que se sentirien ben defensats en els seus interessos, i en els de la prosperitat i el benestar del seu país, amb una força política situada entre la social-democràcia pel que fa als drets socials i un centre liberal pel que fa als drets i deures personals i el desenvolupament econòmic?

LES ENQUESTES no ajuden a respondre a aquesta pregunta. Al darrer Baròmetre del CEO, en una escala de 0 (extrema esquerra) a 10 (extrema dreta), els valors centrals, de 4 a 6, concentren gairebé la meitat dels catalans, amb un posicionament fort de la resta cap a l'esquerra –un 37,7 per cent–, mentre que els que es decanten cap a la dreta són un 6,7 per cent. En canvi, en la intenció directa de vot, a la mateixa enquesta, els partits que s'autoqualifiquen d'esquerrers s'emporten pràcticament la meitat dels vots. En aquests moments les enquestes no passen de ser fotografies mogudes que construeixen imatges borroses, tant perquè la realitat que fotografien trontolla com per la direcció amb què mou la càmera, sovint, qui les fa. No pot ser que, només en tres setmanes, de l'enquesta del CEO (1.500 enquestes i un +/- 2,53% de marge d'error) a la darrera de *La Vanguardia* (600 enquestes i un 4,1% de marge d'error), el vot directe al PDECat passi del 5 a l'11 per cent, el de la CUP del 4,7 al 2,8, o que el coneixement d'Anna Gabriel passi del 51,1 al 91,1 per cent.

LA RESPOSTA a la pregunta, doncs, s'ha de fer atenent a les circumstàncies particulars que viu el país. La recomposició de l'espai polític és radical, però encara està a mig fer. Ningú no sap què passarà amb els partits unionistes després de la independència. O com quedarà dibuixat l'espai sobiranista en una Catalunya, passi el que passi, postautonòmica. Ni si quallaran les noves confluències. El panorama de partits que es fan, es desfan i es refan produeix una notable agitació en els electors, sobre els quals, a l'hora de decidir, acaben pesant factors eventuais com la corrupció, els al·legats populistes o la mateixa independència, més que no pas els models socials i polítics.

D'ALTRA BANDA, les respostes confuses que els partits han donat a la crisi econòmica i la

CÈLIA ATSET

.....
El panorama de partits que es fan, es desfan i es refan produeix una notable agitació en els electors

descomposició política pels casos tant de corrupció personal com de males pràctiques de finançament dels partits, han enfonsat les categories clàssiques de la cultura política i la confiança en sigles, lideratges i ideologies de sempre. Sovint les anàlisis segueixen fent servir els esquemes tradicionals per entendre els moviments actuals, i no n'encerten ni una. La victòria –per la mínima– de Trump, l'ajustat resultat –però definitiu– a favor del Brexit o saber que qui té més suport dels joves a França és Marine Le Pen no és fàcil de pair. I els catalans no estem pas al marge d'aquestes profundes transformacions del llenguatge i del paisatge polítics.

PER TANT, la resposta a la pregunta inicial està condicionada tant per la possibilitat que el ciutadà sàpiga identificar correctament els seus interessos i els del seu país –se-

gons la seva posició social i expectatives personals–, com per la capacitat de les organitzacions polítiques de saber-los representar adequadament. I l'encaix entre aquests dos pols depèn, en bona part, dels mitjans que fan d'intermediaris entre uns i altres, entre els quals les noves lògiques comunicatives de les xarxes socials són cada dia més grans.

VIST TOT AIXÒ, que el PDECat –que aspira a ocupar l'espai central del qual parlava al principi– visqui moments de sotsobre és perfectament explicable. Discurs en construcció, identificació ideològica incerta, lideratges desconeguts, confiança encara per guanyar, nom indesxifrable... El cas Pujol i el salt independentista van forçar l'antiga CDC a una refundació inevitablement precipitada. I ara mateix concentra totes les tempestes possibles.